

**Name of
presentation**

Slide title

Click to add Title

Click to add Title

Click to add Title

Click to add Title

Click to add Title

Араб-мұсылман философиясы - Орта ғасырда мұсылман дінін қабылдап, араб тілін қолданған Шығыс халықтары ойшылдарының философия ілімдерінің жүйесі. Араб философиясы шығу тарихы мутазилиттер («ерекшеленушілер») қызметімен байланысты. IX ғ-да арабтар антик. дәуірдегі жаратылыстану және философия ілімдеріне қатысты мұраларымен кеңінен таныса бастайды.

мұсылман философиясының дамуы шартты түрде
екі кезеңге бөлінеді:

1) VII-IX
ғғ.
аралығы;

2) IX-XIII
ғғ.
арасы

Бірінші кезеңде әлемдік ғылым жетістіктерін жинақтау жүзеге асырылса,
екіншіде жаңа ғылым мен мәдениет жетістіктері өмірге келеді.

Бірінші кезеңдегі негізгі бағыттар

Мутакаллимдер мектебі

Мутазалиттер мектебі

Ашариттер мектебі

Мутазилиттік кезең Хасан аль Басри(728ж дүние салған) мен оның шәкірттері әрекеттерінен басталады. Ежелгігрек философиясынның әдістері мен идеяларын философиялық зерттеуге қолдануды дәл осы мутазилиттер бастады.

Сондықтан мұсылмандық философияның тарихы белгілі дәрежеде ислам теологиясынан бөлініп шыққан мутазилиттерден басталады деуге болады.Мутазилиттер Құранды догма ретінде қарастыруға қарсы шығып, оның аллегориялық тұрғыдағы түсіндірмелік сипатын жақтады.

Құранның мәңгіліктігі тезисіне қарсы шығып, оның жаратылғандығы идеасын жақтады. Олар құдіретті жазу догматына қарсы шығып, адам еркінің бостандығы идеасын демек, адамның өз іс әрекетіне жауаптылығын қорғады. Мутазилиттер дүниенің атомарлы құрылымы туралы түсінікті жақтады; атомдар – әрқайсысын әрдайым Алла басқарып отыратын бөлшектер деп түсінілді.

Мутазилиттер жиі талдайтын мәселе қатарына Жаратушы мен алғашқы жаратылу, және Құдай атрибуттары туралы сұрақтар енді.

Ортодоксалды каламның классикалық кезеңінің негізін қалаушы – өз әрекетін мутазилит ретінде бастаған әл-Ашади (), Матуриди (941) және әл-Газали () болып табылады.